

III. Évzáró közgyűlések (1936-1941)

Wlassits Nándor rádiómérnök, HA8QC

A rendelkezésre álló iratokból lehetőség nyílik az MRC szervezeti működésének mélyebb áttekintésére. A Műegyetemi Rádió Club múltjának megismerése így teljesebbé válik, mert az évzáró közgyűlések értékeltek és célokat jelöltek ki. A klub munkájának dokumentálása jellegében bár „historikus”, de tükröz technikai érdekességeket is. Ezek a közgyűlések rendre a tanévet lezáró szorgalmi időszak közeletével kerültek sorra. Elsőként az 1935 szeptember és 1936 május közötti klubév munkáját tekintjük át.

Közgyűlés 1936. április 23-án

A tisztújító közgyűlés elnöki beszámolójához csatolt *működési jelentés* a szakszervek 1935/36-os évben végzett munkáját vette sorra az alapszabály szerint részletezve.

– *Szertár és laboratórium.* Dragos Pál témafelelős a Magyar Afrikai Expedíció rádió-berendezéseinek elkészítésével kapcsolatos jogvitát foglalta össze, s nyilatkozott a készülékek leltárba vételéről. Részletezte a rádióipartól kapott támogatást¹ és szólt a korszerűtlenné vált alkatrészek selejtezéséről. E tételeket a klubtagok számára árveréssel értékesítették.

– *Boer József (HA3B) a könyvtár* munkáját ismertette. Beszámolt 118 kötet könyvről és 232 kötet folyóiratról. A klubtagok részére folyamatosan járt 15 magyar és 8 külföldi folyóirat, a Radio News lapot lemondták az emelkedő költségek miatt.

– *Kovács Pál a pénztárjelentést* nyújtotta be. Működési bevételük 1603 pengő, a kiadás pedig 1263 P volt, a gazdálkodás aktívummal zárt. Tekintsünk be a *mérleg* néhány tételébe. A bevételi rovatba 500 P rektori támogatás és 270 P tagdíj került, amíg kiadásként 320 P-t számoltak el adminisztrációs költségként, telefonhasználatra 295, laboratóriumfejlesztésre pedig 225 pengőt költöttek.

A *számvizsgálók* mindhárom jelentést rendben levőnek találták. Ellenőrző jelentésüket *Hadik Zoltán (HA4F)* és *Váraljai Vilmos (HA4I)* 1936. április 2-án dátumozva írták alá és benyújtották az MRC elnökének.

Pálik Hugó elnöki beszámolója szerint nem mindenben sikerült elérni a kitűzött célokat. Tekinthető ez kritikaként, de felfogható úgy is, hogy öröndetes, mert a klubtagok tanulmányaikra helyezték a hangsúlyt, s ez megmutatkozott az eredményekben, mondta Pálik. Továbbiakban szólt a Magyar Afrikai Expedíció rádióberendezéseivel kapcsolatos munkáról, elismerve, hogy a tervezés és elkészítés az MRC működésében az eddigi *legnagyobb kihívás* volt. Ezért a munkáért a közgyűlés *Deák Pált* és *Jancsó Kálmánt* jegyzőkönyvi elismerésben részesítette. Számukra született még egy dicséret a Zsófia sétahajóról lebonyolított rádió közvetítést jutalmazva, aminek részese volt *dr. Goll György* adjunktus is.

Az 1936/37-es klubévre javasolt *tisztikar* névsorát *Pattantyús A. Géza* professzor, tanárelnök terjesztette elő az 1936. április 15-én véglegesített jelölőlista alapján. A határozathozatalhoz szükséges többség éppen csak megvolt; 69 %-os részvételi aránnyal² az alábbi tisztségviselőket választották:

Elnök: Pálik Hugó
Alelnök: Geiger Ferenc (ex EWAG) és Boer József (HA3B)
Főtitkár: Csűrös László
Pénztáros: Kovács Pál
Ellenőr: Jancsó Kálmán
Ügyész: Dr. Bíró Géza³
Választmány elnöke: Czeglédy György

A közgyűlés *15 tagú* választmányának adott bizalmat, a társegyesü-

leteket 8 fő képviselte. Közülük ketten a Magyar Rövidhullámú Amatőrök Országos Egyesületéből lettek delegálva⁴.

A programadó beszéd előtt *Pattantyús* professzor rávilágított az MRC-ben folyó munka lényegére. Nincs olyan másik egyesület, amely a jövő mérnöke számára adni tudná a műszaki munkában oly fontos *pontosságra nevelést* és a gyakorlati problémák leküzdéséhez szükséges *szemléletet*.

„Nehéz anyagi körülmények között nehéz a jövő tervezése” – mondta Pálik Hugó a klub előtt álló feladatokról. A költségvetés bázisszáma⁵ (1096 P) csökkent. Nem nehéz észrevenni, hogy a takarékoság mögött gazdálkodási nehézségek állhattak, közöttük a Magyar Afrikai Expedíció alkatrészbeszerzésének megtérítése is.

Legyen bár nehéz az anyagi helyzet a műszaki tevékenység nem kerülhet hátrányba. A közgyűlés úgy döntött, hogy lehetőségeiket ide összpontosítják. Többek között be kellett fejezni a *hangerősítők* fejlesztésével kapcsolatos laboratóriumi munkákat, mert rendezvényeihez igényt tartott rá az egyetem. További konkrét tervként jelentkezett a *repülőgépbe épített* rádióberendezésekkel végzett kísérletek megkezdése kutatási célokból.

Közgyűlés 1939. május 10-én

Az iratokból arra lehet következtetni, hogy 1937-ben még tartottak közgyűlést⁶, de a következő évben nem. Már történelmi időket élt az ország. A kiéleződött

csehszlovák – magyar ellentétek miatt elrendelt mozgósítás azt eredményezte, hogy az MRC *tisztkara* szinte teljes létszámban *bevonult* és a klubtagok közül is többen.

Erre utalt *Neráth Gusztáv elnöki* jelentésében, hivatkozva a „haza hívó szavára”. A katonai szolgálatot teljesítők *hírszolgálati* tevékenységet végeztek, és „bevonult” a klub nagyteljesítményű rövidhullámú adója⁷ is. A rendőrségnek adták kölcsön, s alig a közgyűlés előtt került vissza a Műegyetemre. Egyéves használata során műszaki probléma nélkül üzemelt, legyünk rá büszkék, hangzott el az elnök beszámolójában.

A közgyűlési jelentés az 1937/38-as évek munkáját tekintette át, ami arra utal, hogy elmaradt az 1938-as tisztújítás. Ennél fogva a *reszortjelentések* kétéves működést foglaltak össze.

– A *szertár és laboratórium* munkájáról Jancsó Kálmán adott jelentést. A posta kisebb javítást igénylő nagyfeszültségű generátort és oszcilloszkópot adományozott, a rádióipar cégei pedig univerzális műszereket (MaVO) és alkatrészeket. Összértékük elérte a 2500 pengőt, a szertár sajtó erőből 500 P értékben bővítette felszerelését. Elkészült egy-egy rövidhullámú és URH adóberendezés, modernizálták a speciális – Telefunken rendszerű – RH vevőkészüléket. Üzembe állították a nagyteljesítményű hangerősítőt és pótolták a selejtezésre került szerszámokat, alkatrészeket.

– A *könyvtár* állománya csupán 3 kötettel gyarapodott és csök-

MŰEGYETEMI RÁDIÓ CLUB BUDAPEST, XI., MŰEGYETEM		K Ö L T S É G V E T É S - az 1939-40 clubévre.	
Bevétel:		Kiadás:	
Máradvány az 1938-39 évről	469,54 P	Laboratorium	250,- P
Rektori segély	400,-	Adminisztráció	50,-
Költségmentéritések	100,-	Könyvtár	100,-
Tagdíjak	50,-	Pályadíjak	250,-
		Takarítás	100,-
		Rádió	14,40
		Postakezelés	24,-
		Telefon	150,-
		Egyenleg	81,14
	Összesen: 1019,54 P		Összesen: 1019,54 P

Neráth Gusztáv
elnök.

Kovács Pál
pénztáros.

kent a folyóiratok száma is. Tíz magyar és hét külföldi lapot járat-
tak, utóbbiak közül kettő angol, a
többi német nyelvű szakirodalom
volt. A kölcsönzés 45 kötetre ter-
jedt ki, állt *Keller György* beszámó-
lójában.

– A *pénztárjelentést* *Kovács Pál* ál-
lította össze. Az 1937-es átvétel so-
rán alig néhány száz pengő pénz-
vagyonnal rendelkeztek, de 1500
P adósságállomány halmozódott
fel. Az iratok nem szóltak a pénz-
ügyi konszolidáció mikéntjéről,

1

Segítsen % Ön is!

Reményi István Rádióamatőr Alapítvány

18226429-1-43

Az alapítványt támogatja a

RÁDIÓTECHNIKA
Elektronika
FÜZETEK

RÁDIÓAMATŐR

csak az 1937/38-as évre kimutatott bevételt (2301 P) és a kiadást (1505 P) ismerjük.

Az elfogadó *számvizsgálói* nyilatkozat után a tisztikar lemondott. Vajda Ödön tanárelnök betervezését elfogadva a közgyűlés megválasztotta az új tisztségviselőket:

Elnök: Neráth Gusztáv

Alelnök: Deák Pál

üv. Alelnök:

Szalontay Károly

Főtítkár: Domján András

Péztáros: Kovács Pál

Ellenőr: Váraljai Vilmos

Ügyész: Dr. Bíró Géza

Számvizsgálók:

Erdős József,

Jakab István és

Zelenka László (HA3O)

A Műegyetemi Rádió Club *választmánya* 15 tagból állt, a társesületeket 8 küldött képviselte. Az MRAOE-ből változatlanul ketten, egyikük Deák Károly (HA4P) volt. A választmányi elnök *Czegledi György* maradt.

Az 1939/40-es évre előirányzott mellékelt **költségvetés**⁸ elfogadása után, *Neráth Gusztáv* méltatta elhunyt tanárelnökük érdemeit. Kiemelte hogy *Söpkéz Sándor* professzor különösen nagy segítséget nyújtott a klub katasztrófallissá vált pénzügyi helyzetének rendezéséhez.

Az új klubévre nem történt műszaki programadás, ami következménye az aktivitás csökkenésének. Ézért, hogy emeljék a laboratóriumi munka színvonalát, a régi klubtagok mellé tapasztalatszerzés és konzultáció céljából 2-3 fiatalot osztottak be.

Az elnöki beszámolóban most találkozunk először politikai-társadalmi színezettel. Nagyfokú a hazafias lelkesítés és kritikus a társadalom szemlélet. Neráth többek között arról beszélt, hogy a Magyar Rádió az új helyzetben alig tölti be a nemzet részéről elvárható szerepet. Változtatni kell a *műsorpolitikán* – mondta, és kívánatos az *előfizetési díjak* csökkentése. Mert tarthatatlan, hogy amíg rádióiparunk az egyik legfejlet-

tebb, addig a lakosságarányos előfizetési kimutatásban csak a 19. helyen állunk.

Közgyűlés 1940. február 20-án

Az 1938/39-es klubév beszámolójára fűtetlen helyiségben került sor fagyos, téli napon. A *szertár, könyvtár és pénztár* alapszabály szerinti működéséről szóló számvizsgálói jelentést a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette. Váraljai Vilmos betervezése az előző évek gyakorlata szerint ágazati részletezéssel történt, amire nem térünk ki.

Neráth Gusztáv beszélt a pénzügyi helyzetről. Az *adósságot*, ami szinte ellehetetlenítette a működést, reménye szerint a következő évben teljesen le fogják dolgozni. Gazdálkodási takarékosági okokból az adminisztrációs kiadást majdnem nullára tervezték. Az előterjesztés 600 pengő tárgyevi törlesztésről szólt, valamint még 100 pengőről a Pálik Hugóval történt elszámolás⁹ után. Minden nehézség ellenére az MRC-ben folyó műszaki tevékenység és annak háttere nem szenvedett csorbát. Változatlanul előfizették az angol, német szaklapokat és bővült a szertár állománya. Igaz, hogy nem saját erőből, hanem a *rádióipar* cégeinek jóvoltából. Ismételten az Egyesült Izzó Rt. járt élen 12 elektroncső adományozásával, ami 120 pengővel növelte a *laboratórium* alkatrész készletét.

A „patrónusi rendszer” keretében 200 pengő összértékben *konstruktor pályázatot* írtak ki. Nagyot nőtt az alkotókedv, a nyertesek *hangerősítőt, csővoltmérőt, szignálgenerátort és kristályvezérelt* (7011 kc) rövidhullámú *adóberendezést* készítettek. De legfontosabb, hogy a laboratóriumban minden nap teljes kihasználtsággal dolgoztak. A klub felszereltsége 600 pengő értékben nőtt.

A gyakorlati műszaki munkára került hangsúly egyeztet az új rektor mérnökképzésről vallott nézeteivel. Ezzel kapcsolatban Neráth kifejtette, hogy látszólag még bé-

kében élünk, de fejünk felett csap össze kelet és nyugat. Kis ország vagyunk, ahol legnagyobb fegyver a tudás, e téren a *mérnöki alkotó munka* a legfontosabb. Ezzel kell versenyben lenni, mert így lehet nyerni, mondta az elnök.

Az új tisztikar megválasztása előtt Vajda Ödön tanárelnök elismerte az igen nehéz körülmények között végzett, de mégis jövőképet adó munkát. Ezt fogja képviselni, és mindent megtesz az anyagi-erkölcsi támogatás további fenntartásáért. Az MRC bizakodással nézhet a jövőbe!

Huszonöt szavazati joggal rendelkező klubtag volt jogosult új tisztségviselőket választani. A szavazatok számáról írásos anyag nem maradt, de a közgyűlés – mivel megválasztotta a tisztikart – határozatképes volt. A Műegyetemi Rádió Club vezetésében a mellékelt **lista** szerint több rövidhullámú amatőrt találunk.

Hasonlóan az előző évhez, az elnöki beszámoló most is hazafias szövegek motiválták. Neráth beszéde 1940. február 20-án hangzott el, s három nap múlva következett Mátyás király történelmi színrelépésének fél ezredik évfordulója. Alig hallani erről, a Magyar Rádió sem foglalkozik vele, a műsoridő nagy részében külföldi zene szól; kesergett Neráth, pedig a nemzetnek fel kellene sorakozni az évforduló mögé. Zárszavait idézve: „*Meg kell teremtenünk a magyar lelkek feketé seregét, melynek verejtékcseppjeiből magyar acél és magyar műszaki tudás lesz, amely megismétli Mátyás király csodáját.*”

Közgyűlés 1941. május 12-én

Alaposan megváltozott történelmi helyzetben került sor e rendezvényre. A *II. Bécsi-döntés* nyomán az ország területben és lélekszámban ugyan jelentősen gyarapodott, de hadviselő félként a világháború küszöbére sodródott. Neráth már magyarosítva *Monostori* néven szólta a közgyűlés résztvevőikhez. Nem voltak sokan, 17 fő elegendő volt a határozatké-

pességhez, ami tükrözi a klub helyzetét.

Az elnöki beszámoló szerint az 1939/40-es klubévre kitűzött célok nem valósultak meg. A tisztikar 70-80%-a bevonult, sokan most is katonai szolgálatot teljesítenek. „Egyik kezünkben a könyv, másikban kard” – foglalta össze Monostori Gusztáv az MRC helyzetét.

A szakszervek munkájáról szóló jelentést egyhangú jóváhagyással fogadták el. A szertár 20 W-os hangerősítővel gyarapodott, a könyvtár állománya 420 kötet könyv és folyóirat. Leselejtették a régi szaklapokat (Antenna, Rádió Újság, Rádió Élet, Radio Welt, Radio für Alle stb.), az értékesítésből 8 pengő bevétel keletkezett.

A klubév pénztárjelentésének bevételi oldala 1096 P, a kiadási pedig 945 pengőt mutatott. A számok szerint a bevétel 80%-át az előző év maradványa és a rektori támogatás adta. A tagdíj bevétel 130 P, ami a hanyatlás egyértelmű jele. Érdekes, hogy bár alig folyt munka, a laboratóriumra 256 P, telefonhasználatra 231 P ráfordítás történt, de nincs szó a korábban felhalmozott adósság törlesztéséről.

Az új tisztikar névsorát a tanár-elnök nevében, de távolléte miatt dr. Goll György terjesztette be. Eszerint:

- Elnök: Monostori Gusztáv
 Alelnök: Süle Károly
 Műszaki Alelnök: Fekete Zsigmond
 Főtitkár: Csúri Vilmos

Budapest, 1940, februárius 8.

11/1940.

N/N.

A Műegyetemi Rádió Club 1940 februárius hó 20-iki közgyűlésére az 1940. januárius hó 20-án tartott választmányi gyűlésen hivatalosan jelölt tisztikar és választmány.

T i s z t i k a r

Elnök:	Neráth Gusztáv
Alelnök:	Fekete Zsigmond
Alelnök:	Domján András
Főtitkár:	Toth Pál
Pénztáros:	Kovács Pál
Ellenőr:	Goll György
Ügyész:	Biró Géza dr.

S z á m v i z s g á l ó B i z o t t s á g.

Váraljay Vilmos   Thurner Miklós   Zelenka László

V á l a s z t m á n y.

Bálint Andor	Földessi Kálmán	Hungária MTE. képv.
Biacs Nándor	Filló József	MAFC. "
Boér József	Jancsó Kálmán	MEC. "
Czeglédy György	Kassay Jenő	M. Lövész E. "
Deák Pál	Keller György	M. Segély E. "
Doktorics István	Kovács István	M. Sportrep. E. "
Engelschalt József	Süle Károly	M. Zenekar "
Földes György		MRAOE. két. "

P ó t v á l a s z t m á n y.

Lach Dezső   Somfay József   Szalay István

Toth Pál
titkár.

Neráth Gusztáv
elnök.

Látta: *Najda Tivár*
műeg. ny. r. tanár, tanárelnök.

KEDVEZMÉNNYEL » A MAGYAR RÁDIÓZÁS HŐSKORA « c. könyvsorozat köteteit ajánljuk

Érsek János (HA2MP)
**Rövidhullámú
 amatőr rádiózás**
 A kezdetektől 1944-ig
 280 oldal, 1990 Ft

Stefanik Pál (HA5BT)
**A magyar rövidhullámú
 amatőr rádiózás
 története 1945-1955**
 242 oldal, 1990 Ft

Wlassits Nándor (HA8QC)
Rövidhullámok 1924-1934
Magyar rádióamatőr történet
 224 oldal, 1990 Ft

Molnár György
Molnár János élete
70 év a Sándor utcában
 122 oldal, 1990 Ft

Sugár Gusztáv
Megszólal a rádió
 300 oldal, 1990 Ft

Sugár Gusztáv
A néprádiótól a műholdas televízióig
 300 oldal, 1990 Ft

Balás B. Dénes
A távirótól a rádióig
 344 oldal, 2990 Ft

A könyvekről bővebben honlapunkon olvashat: www.radiovilag.hu

A könyvek megvásárolhatók, postai utánvétellel (csomagolás+postaköltség felszámításával) megrendelhetők a szerkesztőségnél. Budapest XIII., Dagály u. 11. I. em. 130. ● ☎ Budapest, Pf. 603. H-1374 ● ☎ 239-4932, 239-4933 ● ✉ hambazar@radiovilag.hu

Pénztáros: Kovács Pál

Számvizsgálók:

Thumer Miklós,
Váraljai Vilmos,
Zelenka László.

A választmány személyi összetétele alig változott. A társegyesületek esetében sem, közöttük a Magyar Rövidhullámú Amatőrök Országos Egyesülete változatlanul kétfős képviseléssel rendelkezett. Az 1941/42-es tárgyévra (tanévre) betervezett költségvetés bázis-száma 811 pengő.

Ebből is látszik az MRC nehéz helyzete, amit kritikával és tény-szerűen fogalmazott meg Monostori Gusztáv. A klub halódik, nincs utánpótlás, a tagság csupa régiékből áll és némi túlzással a tisztikarra csökkent. Igaz, hogy sok hallgató katonai szolgálatot teljesít, de az ország területi növekedésének következtében nőtt a műegyetemisták száma is. Rájuk kell támaszkodni, velük kell a klub-életet megújítani!

Fogadjuk szeretettel a jelentkezőket, de az elvárásokból nem szabad engedni, klubmunkát csak ügyeleti beosztás mellett végezhetnek. Monostori elnök helyzetértékeléséhez csatlakozott dr. Goll György adjunktus. Elmondta, hogy az MRC sokáig virágzott, majd stagnáló, hanyatló évek jöttek és most elérkezett a *mélypont*. Innen csak feljebb lehet emelkedni, de nem nagy tervek szövögetésével, hanem szerény megvalósítható – és megvalósított – célkitűzésekkel.

* * *

Évértékelő közgyűlésekről nincs több információ. Voltak tisztújítások, amit bizonyít a Rádió Technika 1944. májusi számában megjelent írás. Itt találkozunk először *Weller Elemér alelnök* nevével, aki korábban a tagok között sem szerepelt. A most feldolgozott anyag kiegészítés a 80 éves jubileumra írt cikksorozathoz; a

kettő együtt áttekintő képet ad a Műegyetemi Rádió Club szervezeti életének és munkájának 20 éves (1924-44) szakaszáról.

Jegyzetek:

1. Az Ericsson cég, a Standard Rt. és az Egyesült Izzó Villamosági Rt. bővítette az MRC alkatrészkiállítását.
2. Szavazati joggal 64 klubtag rendelkezett, közülük 44-en voltak jelen.
3. Az ügyész volt felelős a klub törvényes és alapszabályszerű működéséért.
4. Deák Károly (HA4P) egyben tagja volt a klub pótválasztmányának is.
5. A költségvetés bevétel-kiadás egyenlege 1096 pengő.
6. Változás történt a klubvezetésben, Neráth Gusztáv lett az elnök a tanárnök pedig Söpkéz professzor.
7. Az Etiópiai Expedíciónak készült berendezésről van szó.
8. Az elnöki beszámoló utalt a megszüntetett irodalmi bizottság felelősségére az adósság felhalmozás vonatkozásában.
9. Pálik Hugó elnök közreműködésével valósult meg az Irodalmi Bizottság és a Rádió Ujság műszaki rovata között létrejött együttműködés.

„Forrasztani csak pontosan, szépen... – ezekkel érdemes!”

SMA-50

Analog forrasztóállomás transzformátor + páka + pákatartó, szivacs

- 48 W-os gyors felfűtésű páka
- beállítható hőmérséklet: 150 ... 420 °C
- hőálló szilikonkábel
- szilikongumi a markolaton
- szerszám nélkül cserélhető pákahegy
- tisztító szivacs
- árban foglal 5 db klf. pákahegy!

csak **14.990 Ft**

Fahrenheit 28011

Digitális forrasztóállomás transzformátor + páka + pákatartó, szivaccsal

- 150 ... 450 °C-fok, digitálisan, foly. állítható
- 24 V/48 W-os hőérzékelős, kerámia fűtőbetétes páka
- klf. alakú, könnyen cserélhető pákahegyek
- fix hőm. állító gombok: 200/300/400 °C
- dupla LCD: kívánt/valós pákahőmérséklet
- külön is rendelhető páka (2500 Ft) és pákahegykészlet (2490 Ft/4 db)

csak **22.990 Ft**

HAM-bazár Budapest XIII., Dagály u. 11. I. em. folyosóközép H-P 09–14, Cs. 09–17 óra
Rendeljen, postán is elküldjük, a postaköltség felszámításával!

1374 Budapest, Pf. 603 239-4932/36 239-4933/36
hambazar@radiovilag.hu www.radiovilag.hu

6